

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/214/2019
Identifikačné číslo spisu: 8116206190
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8116206190.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Petra Jarkovského - CORYN, s miestom podnikania v Prešove, Jesenná 8, IČO: 32 925 042, zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanému SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom v Banskej Štiavnici, Radničné nám. 8, IČO: 36 022 047, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C/91/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. apríla 2019 sp. zn. 22Co/74/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (po pripustení zmeny žaloby) rozsudkom z 2. júna 2017 č. k. 8C/91/2016-283 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17 740,32 eur s príslušenstvom v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Konštatoval, že žalobca sa v predmetnej veci domáhal vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku parcely registra „E“ č. 125/130 - orná pôda o výmere 1 296 m² nachádzajúcom sa v kat. úz. F. za obdobie od 25. marca 2014 do budúca, a to tým, že je na ňom umiestnená vodná stavba - umelé koryto vodného toku (rieky Sekčov), ktorý je v správe žalovaného. Samotná skutočnosť užívania tohto pozemku bez akéhokoľvek súkromnoprávneho titulu a za to poskytnutej protihodnoty nebola medzi stranami sporná, spornou ostala výška obvyklého nájomného za užívanie porovnateľnej nehnuteľnosti v danom mieste a v rozhodnom období, ktorá mala byť určujúca pre zistenie rozsahu bezdôvodného obohatenia. Z troch stranami predložených súkromných znaleckých posudkov súd pri rozhodnutí vychádzal zo žalovaným predloženého znaleckého posudku Ing. Dušana Sarku, CSc., ktorý považoval za najhodnovernejší, pretože aj keď všetky stranami predložené znalecké posudky boli vypracované porovnávacou metódou, znalec Ing. Dušan Sarka, CSc., pri stanovení (odhade) všeobecnej hodnoty predmetného pozemku a jeho nájmu v rámci porovnávania vychádzal z nájomných zmlúv týkajúcich sa takých nehnuteľností, ktoré sa svojím charakterom a

polohou najviac približovali k porovnávanému predmetnému pozemku (t. j. pozemkov, na ktorých sa nachádzala vodná plocha). Hoci sa pri určení všeobecnej hodnoty nájmu pozemku vychádza zo stavu pozemku pred jeho stavebnou úpravou, v rozhodovanom spore však bolo potrebné vziať na zreteľ, že aj keby na predmetnom pozemku nebolo vybudované umelé koryto ako vodná stavba, stále by týmto pozemkom pretekala vodný tok (ktorý je vo výhradnom vlastníctve štátu) a jeho vlastníkom by bol v jeho užívaní ako pobrežného pozemku obmedzený verejnoprávnymi predpismi (zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách) stanovujúcimi ochranné pásmo 10 m od brehovej čiary, v ktorom je pobrežný pozemok oprávnený užívať správca vodného toku. Uvedené skutočnosti teda značne obmedzujú akéhokoľvek vlastníka takéhoto druhu pozemku v možnosti jeho využitia a v tom dôsledku znižujú jeho hodnotu ako nehnuteľnosti, a preto ak žalobca pri stanovení všeobecnej hodnoty nájmu predmetného pozemku poukazoval na znalecké posudky (predovšetkým na znalecký posudok znaleckého ústavu Technickej univerzity v Košiciach), pri vypracovaní ktorých sa v rámci porovnávania vychádzalo z nájmných zmlúv týkajúcich sa nájmu pozemkov pre účely umiestnenia telekomunikačného zariadenia, vstupu do rodinného domu či pozemkov slúžiacich ako diaľničný privádzač, tieto neboli na prejednávany prípad dostatočne priliehavé predovšetkým pre značnú odlišnosť rozhodných skutkových okolností (t. j. z hľadiska ich charakteru a polohy). Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie preukázané, že všeobecná hodnota nájmu predmetného pozemku za rozhodné obdobie bola vo výške 4,285 eur/m² ročne, tak ako ju zistil znalec Ing. Dušan Sarka, CSc., z ktorej vychádzal pri určení výšky povinnosti žalovaného vydať žalobcovi plnenie z bezdôvodného obohatenia za obdobie od 25. marca 2014 až do vyhlásenia rozhodnutia súdu a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 11. apríla 2019 sp. zn. 22Co/74/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku potvrdil ako vecne správny, vo výroku o trovách konania ho zmenil tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, a rozhodol, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré spĺňa všetky preň zákonom kladené požiadavky na obsahové a formálne náležitosti, sa v celom rozsahu stotožnil. Odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil ako nedôvodné a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodal, že aj keď história i judikatúra súdov potvrdzuje precíznejší prístup univerzít ako znaleckých ústavov k odborným záležitostiam, súd musí brať do úvahy všetky okolnosti prípadu a musí pristúpiť ku komplexnému vyhodnoteniu všetkých v konaní vykonaných dôkazov, a to jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti. Pri zisťovaní primeranej náhrady za užívanie pozemku je potrebné vychádzať z porovnania s trhom, čiže zo vzťahu dopytu a ponuky v obdobných prípadoch, posudzovaného zo všetkých hľadísk (najmä z vecnej, časovej a geografickej súvislosti). Pozemky, na ktorých sa nachádza koryto rieky alebo iná vodná plocha, nie sú z pohľadu obchodovania na trhu lukratívne, a preto za účelom čo možno najvierohodnejšieho zistenia primeranej náhrady ťažko možno takéto pozemky porovnávať s pozemkami, ktoré sú svojím charakterom a polohou (pred)určené na podnikanie. Vzhľadom na uvedené, pri zisťovaní výšky primeranej náhrady (bezdôvodného obohatenia) za užívanie predmetného pozemku žalovaným v prejednávanej veci nebol dôvod uprednostniť pozemky, z ktorých vychádzal znalecký ústav Technická univerzita v Košiciach, ktoré slúžia ako diaľničný privádzač, vstup do rodinného domu či na ktorých je umiestnené telekomunikačné zariadenie (teda pozemky svojím druhom a polohou značne odlišné od porovnávaného pozemku), pred pozemkom, z ktorého vychádzal znalec Ing. Dušan Sarka, CSc., ktorý je zaťažený takmer za identických podmienok ako porovnávaný pozemok (teda pozemkom, ktorým takisto preteká vodný tok s vybudovaným umelým korytom), pretože taký dôkaz, akým je vo veľmi blízkej vzdialenosti uskutočnený konsenzus o nájme obdobného pozemku, má osobitne v trhových podmienkach dôkaznú silu. Ak za týchto okolností súd prvej inštancie pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Dušana Sarku, CSc., jeho postup bol správny a jeho závery vôbec nevybočujú z pravidiel proporcionálneho a spravodlivého posúdenia náhrady.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (do jeho potvrdzujúceho výroku) podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

Odvolaciemu súdu vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru mal v prípade konkurencie znaleckého posudku znalca a znaleckého ústavu dať prednosť posudku znaleckého ústavu ako najvyššej znaleckej inštancie, ktorá je špecializovaným vedeckým a odborným pracoviskom a rezortným a metodickým centrom v oblasti znaleckej činnosti, a preto má nepochybne vyššie odborné postavenie ako znalec - fyzická osoba. Preto mali sudy oboch nižších inšancií pri zisťovaní výšky bezdôvodného obohatenia správne postupovať tak, že sa priklonia k záverom ním predloženého znaleckého posudku znaleckého ústavu Technickej univerzity v Košiciach ako jedného z troch znaleckých ústavov v Slovenskej republike v odbore stavebníctvo, ktorého závery navyše priamo potvrdili aj závery znaleckého posudku znalca Ing. Mikuláša Ilkoviča, ktorý v konaní taktiež predložil. Opačný postup (záver) súdov predstavuje odklon od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyjadrenej v rozhodnutiach sp. zn. 4 Cz 13/1982 a 4 Obo 210/2007. Odvolaciemu súdu zároveň vytýkal, že z odôvodnenia jeho rozhodnutia vôbec nie je zjavné, prečo nevezal do úvahy závery ním predložených znaleckých posudkov a nevedel, prečo ich nepovažoval za presvedčivé a hodnoverné. Žalobca ďalej v dovolaní namietal zákonnosť a vecnú správnosť záverov znaleckého posudku znalca Ing. Dušana Sarku, CSc., ktorý vychádzal z troch nájomných zmlúv, z ktorých však dve boli uzatvorené medzi štátnym organizáciami a len jedna s fyzickou osobou, a preto nespĺňa podmienku súboru aspoň troch vhodných pozemkov na porovnanie v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Napokon, nájomné zmluvy, z ktorých vychádzal znalec Ing. Dušan Sarka, CSc., nie sú vhodné na porovnanie, pretože neboli uzavreté v podmienkach voľnej súťaže (tzn. výška nájomného nebola vytvorená trhovo na základe dopytu a ponuky), keďže prenajímatelia dotknutých pozemkov nemali možnosť vybrať si v nájomnom vzťahu iného zmluvného partnera (nájomcu) ako práve žalovaného, ktorý má na ich pozemku zriadenú vodnú stavbu - umelé koryto rieky Sekčov. Stanovená obvyklá výška nájomného za užívanie takýchto pozemkov za použitia porovnávacej metódy teda bola determinovaná deformovanou výškou nájomného dosahovanou u týchto prenajímateľov (porov. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 2359/2012 a 28 Cdo 946/2013). Z uvedených dôvodov nemožno považovať tento znalecký posudok za vhodný podklad pre zistenie všeobecnej ceny nájmu predmetného pozemku v danom mieste a čase. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ a f/ C.s.p.).

6. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Porušenie práva na spravodlivý (riadny) proces nie je však možné vykladať tak, že by sa dovolateľovi garantoval úspech v

konaní, či sa zaručovalo právo na rozhodnutie zodpovedajúce jeho predstavám (I. ÚS 50/04). Okolnosť, že dovolateľ so závermi či názormi odvolacieho súdu nesúhlasí, nemôže sama osebe založiť dôvodnosť dovolania.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

9. V danom prípade žalobca namieta, že postupom súdov oboch nižších inštancií bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces tým, že súdy na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak pri rozhodnutí nevychádzali zo záverov predloženého znaleckého posudku znaleckého ústavu, ktorý je vyššou znaleckou inštanciou ako znalec - fyzická osoba, a ak za podklad pre určenie všeobecnej hodnoty nájmu predmetného pozemku vzali také nájomné zmluvy, ktoré neboli uzavreté v podmienkach voľnej súťaže a nevyjadrovali skutočnú trhovú hodnotu nájomného dotknutých pozemkov (porov. bod 3 tohto rozhodnutia). Zároveň považoval rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti za nedostatočne odôvodnené.

10. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Dovolací súd v rozhodovanom spore však nezistil, že by postupom súdov oboch nižších inštancií došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces uvedeným spôsobom, ani že zistenie skutkového stavu by bolo prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť (porov. I. ÚS 6/2018), a ani že prijaté právne závery by boli v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že by z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývali (porov. I. ÚS 243/07).

11.1. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon (čl. 15 ods. 1 C.s.p.). Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 C.s.p.).

11.2. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (§ 191 ods. 2 C.s.p.).

12. V zmysle citovaných ustanovení sa proces dokazovania v civilnom sporovom konaní riadi princípmi voľného hodnotenia dôkazov, ktorý spočíva v tom, že sudca je ten, kto jednotlivým vykonaným dôkazom sudca prisudzuje dôkaznú váhu v konaní, a to podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie jednotlivých zásad dokazovania so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Súd preto hodnotí všetky vykonané dôkazy, ako aj skutkové prednesy strán či iné procesné úkony, podľa svojej voľnej úvahy a sám určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či na nich môže založiť svoje skutkové zistenia (teda či sú použiteľné pre zistenie skutkového stavu a v akom rozsahu, poprípade v akom smere), pričom limity jeho úvahy sú jedine ústavnoprávne (zákaz ľubovôle stanovený čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Inak povedané, súd nie je obmedzovaný zákonnými predpismi v tom zmysle, ako ten či onen dôkaz hodnotiť, a nie je ani viazaný žiadnym poradím významu a preukázanej sily jednotlivých dôkazov (porov. R V/1968).

13. Uvedené teda platí aj vo vzťahu k žalobcovej námietke o hierarchii znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom a znalcom - fyzickou osobou z hľadiska ich dôkaznej sily. Súd hodnotí dôkaz znalcom ako každý iný dôkaz, a to v zmysle § 191 C.s.p. jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s inými vykonanými dôkazmi. Ak má súd pri rozhodovaní k dispozícii dva (či viacero) znaleckých posudkov s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, musí ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádza zo záveru

druhého znaleckého posudku (porov. R 45/1984). Avšak len samotná skutočnosť, že jeden z predložených znaleckých posudkov bol vypracovaný znaleckým ústavom, s ohľadom na koncepciu materiálneho vedenia sporu a princíp voľného hodnotenia dôkazov nemôže znamenať, že súd je týmto znaleckým posudkom viazaný a musí ho bez ďalšieho prevziať, pretože stále ide iba o jeden zo súdom hodnotených dôkazov. Z tohto dôvodu námietka žalobcu o nesprávnom postupe súdov oboch nižších inštancií, ak bez ďalšieho neprevzali závery znaleckého posudku znaleckého ústavu, nie je dôvodná, pretože vychádza z výlučne izolovaného hodnotenia len jedného z viacerých dôkazov a prísne formalistického chápania jeho dôkaznej váhy, čím mu de facto prisudzuje vyššiu zákonnú silu v porovnaní s ostatnými v konaní vykonanými dôkazmi, čo je v rozpore so zásadou rozvíjanou v pomeroch moderného právneho štátu, že žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 5 ods. 2 C.s.p.).

14. Ako už dovolací súd naznačil, nevyhnutným predpokladom konceptu voľného hodnotenia dôkazov je náležité odôvodnenie procesu prisudzovania dôkaznej sily (váhy) jednotlivým vykonaným dôkazom v odôvodnení meritórneho rozhodnutia, aby sa tak vylúčila pochybnosti vo vzťahu k spomínanej (prípadne) arbitrárnosti tohto postupu. V prejednávanej veci súdy oboch nižších inštancií v odôvodnení svojich rozhodnutí uviedli, ako posúdili podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a výstižne a zrozumiteľne vysvetlili, z ktorých dôkazov pri zisťovaní výšky bezdôvodného obohatenia (peňažnej náhrady) vychádzali, ako tieto dôkazy vyhodnotili a prečo za základ pre zistenie výšky obvyklého nájomného vynakladaného za užívanie rovnakej alebo obdobnej veci v danom mieste, čase a za obdobných podmienok vzali znalecký posudok znalca Ing. Dušana Sarku, CSc., a k nemu priložené nájomné zmluvy ako listinné dôkazy, a nie znalecký posudok znaleckého ústavu Technickej univerzity v Košiciach (porov. bod 1 a 2 tohto rozhodnutia), pričom podľa názoru dovolacieho súdu prijaté skutkové a právne závery možno považovať za logické, vychádzajúce zo skutkových okolností veci a relevantných právnych noriem a nemožno im vyčítať takú svojvoľnosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť ich rozhodnutí.

15. Na uvedenom nemohla nič zmeniť ani námietka žalobcu o tom, že znalcom zistená všeobecná hodnota nájmu predmetného pozemku vychádza z nájomných zmlúv, ktoré nevyjadrovali skutočnú trhovú hodnotu nájomného. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 2359/2012 a 28 Cdo 946/2013, na ktoré poukazuje žalobca, nie sú na prejednaný spor dostatočne prilehavé predovšetkým pre odlišnosť skutkových okolností. Český najvyšší súd v nich dospel k záveru o nesprávnej aplikácii ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd výšku primeranej peňažnej náhrady za užívanie pozemku (v danom prípade pozemku v letiskovom areáli - pozn. dovolacieho súdu) ako formy bezdôvodného obohatenia, ktoré sa musí vydať, ustálil len na základe porovnávania nájomných zmlúv, v ktorých mal ten istý nájomca (prevádzkovateľ letiska) s ďalšími vlastníkmi pozemkov (ktoré sa všetky nachádzali v priestore toho istého letiskového areálu) - t. j. za situácie, kedy ani jedna zo strán nemá možnosť si vybrať iného zmluvného partnera - dojednané nájomné len v symbolickej výške 1,- Kč/m2 ročne, resp. v niektorých ojedinelých prípadoch 5,- Kč/m2 ročne (t. j. približne 0,04 eur/m2, resp. 0,19 eur/m2 ročne), pretože takto dojednané nájomné nebolo výsledkom voľnej súťaže ovládanej vzťahom dopytu a ponuky, a teda nezodpovedá skutočnej trhovej cene obvyklého nájomného za porovnateľný pozemok v danom mieste a čase. Avšak v prejednávanej veci zistená výška tejto náhrady v sume 4,285 eur/m2 ročne na prvý pohľad symbolická rozhodne nie je. Ak žalobca túto výšku nepovažoval za primeranú (tak ako to vyžaduje § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale za podhodnotenú, bolo jeho procesnou povinnosťou tieto tvrdenia účinne poprieť a o predmetných skutkových okolnostiach uviesť vlastné tvrdenia a tieto preukázať (porov. čl. 8 C.s.p.), pretože spor o výšku primeranej peňažnej náhrady za užívanie cudzieho pozemku je kontradiktórnym súdnym konaním ovládaným prejednacou zásadou. Pokiaľ sa mu to nepodarilo (pretože - ako z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií vyplýva - dôkazy, ktoré v konaní produkoval, sa týkali pozemkov, ktoré ale boli svojím charakterom značne odlišné od porovnávaného predmetného pozemku), procesným dôsledkom toho je jeho neúspech v tejto časti sporu.

16. Takisto celkom nenáležitá je i námietka žalobcu o nepoužitelnosti znaleckého posudku Ing. Dušana Sarku, CSc., v konaní pre jeho údajný rozpor s vyhláškou č. 492/2004 Z. z. Táto vyhláška upravuje

metódy a postupy znalcov pri stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Pokiaľ by sa znalec týmito metódami a postupmi neriadil, jeho posudok a v ňom uvedené závery môžu byť nanajvýš nesprávne, avšak v žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že by tento posudok bol nezákonným dôkazom (t. j. získaným v rozpore so zákonom) a súd by ho nemohol v konaní pripustiť (použiť). Z obsahu spisu nič nenasvedčuje nezákonnosti jeho získania, a preto by jeho nepripustenie bolo v rozpore s princípom rovnosti účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

17. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06), a tým k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť jeho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. preto nevyplýva.

19. Žalobca ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

21. Ak dovolateľ odôvodňuje prípustnosť svojho dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018).

22. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že všetky dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Takisto ani samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 C.s.p. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

23.1. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľom nastolené právne otázky nespĺňajú kritérium právnej otázky rozhodujúcej (kľúčovej) pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej. Otázky, či majú závery znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom prednosť pred závermi znaleckého posudku vypracovaného znalcom - fyzickou osobou a či má súd v prípade konkurencie znaleckých posudkov pri svojom rozhodovaní zohľadňovať závery znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom pred závermi znaleckého posudku znalca fyzickej osoby, sa netýkajú právneho posúdenia veci, ale spochybňujú skutkové závery o tom, aká konkrétna výška peňažnej náhrady za užívanie predmetného pozemku v rozhodnom období je primeraná, ktorá je vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu individuálna. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka predstavuje otázku skutkovú, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

23.2. Navyše tieto dovolateľom nastolené otázky smerujú skôr k tomu, ako má súd postupovať pri vyhodnotení dôkazov, pričom - ako už dovolací súd uviedol - súd podľa zásad uvedených v § 191 C.s.p. hodnotí všetky vykonané dôkazy podľa svojej voľnej úvahy a sám určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či na nich môže založiť svoje skutkové zistenia, pričom v zmysle čl. 5 ods. 2 C.s.p. žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu, a teda ani znalecký posudok vypracovaný znaleckým ústavom (porov. body 12 a 13 tohto rozhodnutia).

24. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, aké žalobca predkladá vo svojom dovolaní a aké z jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p.) možno vyvodiť, nezodpovedá spôsobu vymedzenia v zmysle § 431 až § 435 C.s.p. Absenciu takej náležitosti považuje Civilný sporový poriadok za dôvod pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f/ C.s.p.

25. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v časti namietajúcej vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ C.s.p.) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, podľa § 447 písm. c/ C.s.p. a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

26. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.